

nota

TER BESLUITVORMING

Aan: SOCW

Publicatie rapport TALIS2024

Aanleiding

Op 7 oktober publiceert de OESO het zesjaarlijkse onderzoeksrapport *TALIS*: Teaching and Learning International Survey. Parallel aan dit onderzoeksrapport heeft het Kohnstamm Instituut een nationaal rapport opgesteld met de belangrijkste bevindingen voor Nederland uit dit onderzoek. Met deze Kamerbrief biedt u de onderzoeksrapporten aan aan de Tweede Kamer.

Het onderzoek wordt in Nederland uitgevoerd door het Kohnstamm Instituut (projectleiding) en RICDE (Universiteit van Amsterdam), IPSOS/I&O Research, Fontys Hogeschool en IVA Onderwijs. Internationaal wordt TALIS gecoördineerd door IEA, in opdracht van de OESO (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling). In Nederland wordt TALIS ondersteund door het brede onderwijsveld: AVS, FNV, CNV, FVOV, Po-Raad en de VO-raad. Het ministerie van Onderwijs en NRO zijn opdrachtgevers van TALIS in Nederland.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd de rapporten middels de brief **op dinsdag 7 oktober** naar de Tweede Kamer te verzenden.

Let op: het is niet mogelijk om het rapport, i.v.m. het embargo van de OESO, eerder naar de Kamer te sturen. Gezien het belang en de omvang van de inhoud van het rapport, raden we u ook af dit rapport pas ná het verkiezingsreces naar de Kamer te sturen.

Inhoud rapport

De resultaten van TALIS 2024 laten zien dat Nederlandse leraren en schoolleiders overwegend positief zijn over hun beroep, werkomgeving en salaris. Bijna alle leraren werken met plezier en zouden opnieuw voor het vak kiezen. Vooral in het primair onderwijs is de tevredenheid over salaris en arbeidsvoorwaarden sterk gestegen: van 25% naar 84%. Ook ten opzichte van collega's in andere landen zijn Nederlandse leraren (in zowel po als vo) bovengemiddeld positief over het salaris. Ze voelen zich gewaardeerd door leerlingen en ouders, maar missen erkenning vanuit samenleving, media en beleidsmakers.

Tegelijkertijd ervaart een groeiende groep leraren en schoolleiders in het po en vo veel werkstress. In het primair onderwijs geldt dit voor 1 op de 10, in het voortgezet onderwijs voor 1 op de 7 leraren: een toename ten opzichte van 2018. Dit komt met name door administratieve druk, veranderbaarheid en het omgaan met gedrag van leerlingen en zorgen van ouders.

Onderwijspersoneel en
Primair Onderwijs

Van

Persoon...

Persoonsgegevens

Datum

23 september 2025

Referentie

54446123

Bijlagen

1. Kamerbrief
TALIS2024
2. Vertrouwelijk:
samenvatting NL
rapport TALIS
3. VOLGT: Talis2024
4. VOLGT: Talis2024
rapport NL

Startende leraren in zowel het po als vo voelen zich beter voorbereid en krijgen vaker begeleiding dan in 2018. Vrijwel alle Nederlandse leraren nemen deel aan professionalisering, maar tijd en kosten blijven belemmeringen. Leraren hebben veel vertrouwen in hun eigen lesgeven, maar ervaren weinig invloed op landelijk beleid en missen maatschappelijke erkenning. Nederlandse schoolleiders in het po en vo zijn tevreden met hun werk en salaris, maar kampen met hoge werkdruk. In het vo zien zij het lerarentekort als grootste bedreiging voor goed onderwijs. In het po ervaart een op de drie schoolleiders dat zij te weinig toekomen aan onderwijskundig leiderschap, wat de onderwijskwaliteit belemmert.

Het aandeel schoolleiders dat veel stress ervaart is de afgelopen jaren in zowel po als vo gestegen. Zowel leraren als schoolleiders benadrukken het belang van minder werkdruk en administratie, goede arbeidsvoorwaarden, meer waardering en een structurele aanpak van het personeelstekort.

Voor meer resultaten kunt u bijlage 2 (de samenvatting voor Nederland) lezen.

Toelichting

Er is gekozen voor een beknopte Kamerbrief, waarin kort wordt ingegaan op de belangrijkste resultaten voor Nederland uit TALIS. U geeft aan de komende periode te gebruiken om de uitkomsten van TALIS2024 te bestuderen en te bezien hoe deze resultaten kunnen worden meegenomen in beleid. In de halfjaarlijkse brief over lerarenstrategie kunt u de Kamer informeren over hoe resultaten uit TALIS2024 worden meegenomen in beleidskeuzes.

De rapporten zijn op het moment van schrijven van deze nota nog niet opgeleverd. Omdat we na publicatie vanuit de OESO op 7 oktober wel z.s.m. ook het landenrapport voor Nederland naar de Tweede Kamer moeten sturen, kunt u alvast een samenvatting in de bijlage lezen.